

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

29 augustus 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met :

- 1° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 5 mei 1988 ;**
- 2° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest tot invoering van een systeem van collectieve klachten, opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995 ;**
- 3° het herziene Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 3 mei 1996**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemene toelichting bij de internationale akten

- *De relatie tussen het Europees Verdrag voor de Mensenrechten en het Sociaal Handvest*

Het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) is geïnspireerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het EVRM werd in 1950 door de Raad van Europa aangenomen en is sinds 1953 van kracht. Het bevat geen sociaal-economische rechten. Daarom is later het Europees Sociaal Handvest aangenomen. Terwijl de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens reeds in 1948 een aantal sociale rechten opeiste, zoals het recht op arbeid, het recht op sociale zekerheid, het recht op betaald verlof, het syndicaal recht en het recht van moeder en kind op bescherming, ontbraken deze rechten in het EVRM. Het Europees Sociaal Handvest kwam hieraan tegemoet.

- *De sociale minimumnormen in Europa*

De Europese sociale normen zijn de juridische instrumenten die door de Europese Unie (EU), de Raad van Europa (RVE) en de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) uitgewerkt werden om de sociale rechten van de Europese burgers te garanderen of te bewaken. Een belangrijk aantal sociale rechten zijn in Europa afdwingbaar gemaakt op nationaal, regionaal of lokaal niveau. De internationale individuele afdwingbaarheid van sociale rechten behoort echter tot het discours van de komende decennia.

De belangrijkste sociale rechten van Europese burgers worden gegarandeerd of bewaakt door de RVE. Het gaat om volgende handvesten en verdragen :

- het Europees Sociaal Handvest en de Protocolen ;
- het Herziene Sociaal Handvest ;
- het Europees Verdrag voor Sociale Zekerheid en het bijgaand akkoord bij het Verdrag voor Sociale Zekerheid ;

- de Europese Code voor Sociale Zekerheid ;
- de Herziene Europese Code voor Sociale Zekerheid.

Naast deze instrumenten hebben we verder nog :

- het Europees Verdrag voor Sociale en Medische Bijstand ;
- het Europees Verdrag betreffende het wettelijk statuut van migrerende arbeiders.

De sociale rechten die de EU promoot, stemmen in grote mate overeen met die van de RVE. Voorlopig beperkt de EU zich echter tot intentieverklaringen en beschikt als EU niet over een eigen controlesysteem.

- *De interdependentie van burgerrechten, politieke rechten en de sociaal-economische rechten*

De burgerrechten, de politieke rechten en de sociaal-economische rechten van de Europese burgers zijn onderling afhankelijk van elkaar. Hun samenhang vormt een belangrijke basis voor het democratische gehalte van de Europese lidstaten van de EU en van de RVE. Het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dat de burgerlijke en politieke rechten garandeert werd in 1961 aangevuld door het "European Social Charter / La Charte Sociale européenne".

Dit Handvest werd in Turijn aangenomen op 18 oktober 1961. Het beschermt de fundamentele sociale en economische rechten van de Europese burgers. Op dit ogenblik hebben 25 landen het Handvest ondertekend en geratificeerd terwijl 7 landen het enkel ondertekenden.

Het "Social Charter" is het belangrijkste handvest om sociale rechten voor burgers te bekomen, omdat het de meeste waarborgen biedt, hoewel de individuele afdwingbaarheid nog niet verwezenlijkt is.

In 1997 adopteerden de leiders van de 40 lidstaten van de RVE een actieplan met vier doelstellingen :

- democratie en mensenrechten ;
- sociale cohesie ;
- veiligheid van de burgers ;
- opvoeding tot democratie en culturele diversiteit.

– *Het Europees Sociaal Handvest*

Het Handvest streeft een dubbel doel na :

- de vaststelling van de sociale doeleinden welke de staten die het Handvest bekrachtigen, trachten te bereiken (Deel I) ;
- de vaststelling van de internationale verplichtingen waardoor deze staten zijn gebonden (Deel II).

In het Sociaal Handvest worden enerzijds de principes van een gemeenschappelijke sociale politiek vastgelegd en anderzijds de individuele rechten van de werknemers en van hun gezin.

Het Europees Sociaal Handvest omvat een preambule, vijf Delen en een Bijlage :

- In Deel I wordt een reeks van rechten en principes opgesomd die de Overeenkomstsluitende Partijen beschouwen als doeleinden van een politiek die zij met alle nuttige middelen zullen nastreven op nationaal en internationaal vlak ;
- Deel II bevat de sociale rechten van de burgers. Sociale rechten van burgers zijn tevens verplichtingen waaraan de Overeenkomstsluitende Partijen zijn gebonden onder de in Deel III gestelde voorwaarden ;
- In Deel III (artikel 20) worden de verplichtingen van de Overeenkomstsluitende Partijen vastgelegd.

Deze Partijen zijn verplicht :

- deel I van het onderhavige Handvest te beschouwen als een verklaring van de doelstellingen welke zij met alle nuttige middelen zullen nastreven ;
- zich gebonden te achten door tenminste vijf van de zeven hierna genoemde artikelen van deel II van het Handvest, namelijk de artikelen 1, 5, 6, 12, 13, 16 en 19. Dit zijn de artikelen betreffende het recht op arbeid, het recht op vrijheid van organisatie, het recht op collectief onderhandelen, het recht op sociale zekerheid, het recht op maatschappelijke en geneeskundige bijstand, het recht van het gezin op sociale, juridische en economische bescherming en het recht van migrerende werknemers en hun gezinnen op bescherming en bijstand ;

- zich gebonden te achten door een bijkomend aantal artikelen of genummerde paragrafen van Deel II van het Handvest, mits het totale aantal artikelen of paragrafen waardoor zij gebonden zijn, niet minder dan 10 artikelen of 45 genummerde paragrafen bedraagt.

Elke Overeenkomstsluitende Partij kan op een later tijdstip door kennisgeving aan de secretaris-generaal verklaren, dat zij zich gebonden acht door een ander artikel of genummerde paragraaf van Deel II van het Handvest, dat zij nog niet eerder heeft aangenomen.

Deel IV betreft het toezicht op de toepassing van het Handvest. Het systeem van toezicht is gesteund op tweejaarlijkse rapporten die de staten, in een nader door het Comité van Ministers te bepalen vorm, moeten voorleggen inzake de toepassing van de bepalingen van Deel II van het Handvest die zij hebben aangenomen.

Deel V omvat bepalingen betreffende de afwijkingen en de beperkingen van het Handvest, de toepassing van het Handvest door middel van collectieve overeenkomsten, de territoriale toepassing, alsmede de slotbepalingen.

Het Europees Sociaal Handvest garandeert 23 sociale grondrechten : 19 rechten werden aangenomen in Turijn op 18 oktober 1961 en 4 bijkomende rechten werden aangenomen in Straatsburg door het bijkomend protocol van 5 mei 1988 :

1. Recht op arbeid ;
2. Recht op billijke arbeidsvoorwaarden ;
3. Recht op veilige en hygiënische arbeidsomstandigheden ;
4. Recht op billijke beloning ;
5. Syndicaal recht ;
6. Recht op collectief onderhandelen ;
7. Recht van kinderen en jeugdige personen op bescherming ;
8. Recht van vrouwelijke werknemers op bescherming ;
9. Recht op voorlichting bij beroepskeuze ;
10. Recht op beroepsopleiding ;

11. Recht op bescherming van de gezondheid ;
12. Recht op sociale zekerheid ;
13. Recht op maatschappelijke en geneeskundige bijstand ;
14. Recht op het gebruik van diensten voor sociaal welzijn ;
15. Recht van lichamelijk of geestelijk mindervaliden op beroepsopleiding, revalidatie en andere hulp om zich een bestaan te verschaffen ;
16. Recht van het gezin op sociale, juridische en economische bescherming ;
17. Recht van moeders en kinderen op sociale en economische bescherming ;
18. Recht op het uitoefenen van een op winst gerichte bezigheid op het grondgebied van andere overeenkomstsluitende partijen ;
19. Recht van migrerende werknemers en hun gezinnen op bescherming en bijstand.

Het bijkomende protocol van 5 mei 1988 erkende 4 bijkomende rechten :

20. Recht op gelijkheid van kansen en gelijke behandeling qua tewerkstelling en beroep, zonder gediscrimineerd te worden op basis van geslacht ;
21. Recht op informatie en consultatie ;
22. Recht om deel te nemen aan het bepalen en verbeteren van arbeidsomstandigheden en arbeidsmilieu ;
23. Recht van bejaarde personen op sociale bescherming.

Deze 23 sociale rechten kunnen opgedeeld worden in 3 categorieën :

- arbeidsbescherming
- sociale bescherming voor het geheel van de bevolking
- bijzondere bescherming buiten het arbeidsmilieu

Een internationaal controlesysteem waakt erover dat de staten die het Charter ratificeerden de sociale rechten van hun burgers ook respecteren.

Deze supervisie van de Raad van Europa heeft in een aantal landen de sociale wetgeving en haar toepassing verbeterd.

Het federale parlement keurde het Europees Sociaal Handvest goed bij instemmingwet van 11 juli 1990. Het Handvest werd op 16 oktober 1990 geratificeerd. Het trad t.a.v. ons land in werking op 15 november 1990.

België kon het Aanvullend Protocol pas ondertekenen na deze ratificatie. Die ondertekening gebeurde op 20 mei 1992.

Dit Protocol sluit aan op de werkzaamheden ondernomen binnen de Europese Raad, gericht op het onderzoek naar de mogelijkheden om de lijsten van individuele rechten uit te breiden, met name de rechten op sociaal en economisch gebied, die door Europese overeenkomsten zouden moeten beschermd worden.

De Europese sociale partners en de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa (zie Aanbeveling 1022 uit 1986 in verband met het Europees Sociaal Handvest : “een politieke balans”) werden geraadpleegd over het ontwerpprotocol.

Dit Protocol, dat werd opgesteld in Straatsburg in 1988, dient te worden beschouwd als een verlengstuk van het Handvest.

Zijn structuur werd met opzet geënt op die van het Handvest : men vindt in de tekst dezelfde onderverdeling in twee delen. Deel I bevat een algemene beschrijving van de rechten en beginselen die de waarde hebben van te bereiken doelstellingen. Deel II herneemt dezelfde rechten in normatieve en gedetailleerde vorm, die expliciet precieze verbintenissen voor de verdragsluitende staten formuleert.

Het Protocol houdt uiteraard rekening met de evolutie die zich heeft voorgedaan sedert de invoering van het Handvest in het arbeidsrecht, in het ontwerp van de sociale beleidsdomeinen en in bepaalde mate in de terminologie.

België ondertekende op 22 oktober 1991 ook het Wijzigende Protocol bij het Europees Sociaal Handvest. Dat Protocol wijzigt de rapporteringprocedure uit het oorspronkelijke Handvest. De Vlaamse Gemeenschap betuigde zijn instemming met dit Protocol bij decreet van 26 november 1996. België ratificeerde het Protocol op 21 september 2000. Het zal pas in werking treden wanneer alle partijen bij het Handvest het hebben geratificeerd.

Het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest dat voorziet in een systeem van collectieve klachten, werd goedgekeurd op 22 juni 1995 in Straatsburg. Het werd voor ondertekening door de Overeenkomstsluitende Partijen bij het Europees Handvest opengesteld sedert 9 november 1995. Namens België werd het Aanvullend Protocol ondertekend op 14 mei 1996. Het werd geratificeerd door Cyprus, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Noorwegen, Portugal en Zweden. België, Denemarken, Kroatië, Oostenrijk, Slovenië, Slowakije en de Tsjechische Republiek hebben het ondertekend maar nog niet geratificeerd.

Met dit protocol zijn internationale en nationale werkgevers- en werknemersorganisaties en bepaalde internationale niet-gouvernementele organisaties gemachtigd klacht in te dienen tegen staten die het Sociaal Handvest geratificeerd hebben, maar niet respecteren.

Staten inspireren zich in hun beleid en in het opstellen van nieuwe wetten, decreten en besluiten door de minimumnormen van het Sociaal Handvest en de jurisprudentie van de toeziende nationale overheden. Het is een aanzet om binnen de nationale wetgevingen en praktijken betreffende de verschillende sociale sectoren (welzijnszorg, gezinszorg, bejaardenzorg, gehandicaptenzorg, minderhedenbeleid en jeugdzorg) nieuwe initiatieven te nemen die de sociale rechten van uitgesloten of bedreigde burgers moeten beschermen.

– Het toezichtstelsel (bijlage 1)

Landen die het Charter ondertekend en geratificeerd hebben, zijn verplicht te rapporteren over hun toepassing van het Handvest. Dit internationaal toezichtstelsel werd zoals eerder gesteld in 1991 bij protocol gewijzigd.

De volgende organen hebben een toezichtfunctie :

- het Comité van onafhankelijke experts (Committee of Independent Experts/Comité d'experts indépendants). Dit comité is samengesteld uit 9 ministers die door het Ministercomité werden verkozen. Het wordt bijgestaan door een waarnemer van de IAO. Het comité onderzoekt de rapporten die door de Verdragsluitende Partijen worden ingediend, evalueren dit rapport en geven de staten een "legal assessment of these states' fulfilment of their undertaking" ;
- het regeringscomité (Governmental Committee/Comité gouvernemental). Dit is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Verdrags-

luitende Partijen van het Charter. Het wordt bijgestaan door waarnemers van de Europese werkgevers- en werknemersorganisaties. Het bereidt de beslissingen voor van het Ministercomité en selecteert op basis van sociale, economische en andere beleidsoverwegingen die situaties die het voorwerp moeten uitmaken van aanbevelingen voor de Verdragsluitende Partijen. Het Ministercomité (Committee of Ministers/Comité des Ministres) doet in voorkomend geval aan de staten die de minimale sociale rechten van de burgers overtreden aanbevelingen om hun wetgeving in overeenstemming te brengen met de eisen van het Europees Sociaal Charter. De Parlementaire Assemblee staat in contact met deze controleprocedure. In praktijk organiseert ze op basis van de besluiten van het onafhankelijke expertencomité regelmatig debatten over het sociaal beleid.

– De klachtenprocedure (bijlage 2)

Het heeft tot doel de effectiviteit van het controlemechanisme te vergroten. Naast de actuele onderzoeksprocedure van de regeringsrapporten, behandelt het de collectieve klachten die ingediend worden i.v.m. inbreuken op de rechten van het Sociaal Handvest.

Vooreerst moet er de aandacht op getrokken worden dat er enkel collectieve klachten kunnen ingediend door zij die daartoe gemachtigd zijn :

- de Europese vakbonden en de internationale arbeidsorganisaties die deelnemen aan het werk van het Regeringscomité in de zin van artikel 27 § 2 van het Charter ;
- niet-gouvernementele internationale organisaties die een consultatief statuut hebben bij de RVE en vermeld worden op de lijst die daartoe door het Regeringscomité werd opgesteld ;
- nationale vakbonden en werkgeversorganisaties van het betreffend contracterend land.

Iedere staat kan in een geschreven verklaring aan de secretaris-generaal, nationale niet-gouvernementele organisaties de toelating geven om klachten tegen haar in te dienen. Finland n.l. heeft deze mogelijkheid aanvaard.

Collectieve klachten worden door het Comité van Onafhankelijke Experts onderzocht. Het beslist eerst over de ontvankelijkheid, overeenkomstig de criteria bepaald in het protocol. Deze criteria moe-

ten gepreciseerd worden in het intern reglement van het Comité.

Het Comité van Onafhankelijke Experts verzamelt de informatie van de auteurs van de klachten, van de betrokken Staat, van de andere Verdragsluitende Partijen van het Charter en van de sociale partners. Het Comité stelt een verslag op voor het Comité der Ministers, waarin het zijn conclusies meedeelt over het feit of de bewuste staat de regels al of niet correct heeft toegepast.

Het Herziene Europees Sociaal Handvest is een juridisch instrument dat amendementen bundelt, evenals nieuwe rechten boven op de rechten vervat in het Sociaal Handvest, voor ondertekening opgesteld in Turijn op 18 oktober 1961, en in het Aanvullend Protocol, voor ondertekening opgesteld in Straatsburg op 5 mei 1988.

Het bepaalt bovendien de voorwaarden waaronder de door het Handvest geformuleerde verplichtingen voor alle ondertekenende landen in de plaats komen van de verplichtingen die voortvloeien uit hun toetreding tot het Handvest van 1961 en desgevallend tot het Aanvullend Protocol van 1988.

Het bepaalt tenslotte dat de door het Herziene Handvest gedefinieerde verbintenissen onderworpen zijn aan dezelfde controle als die van het oorspronkelijke Handvest, met inbegrip van het Wijzigingsprotocol van 1991 en het systeem van collectieve klachten, ingesteld door het Aanvullend Protocol, voor ondertekening opgesteld op 9 november 1995.

Op het vlak van het internationale recht vormt het Herziene Handvest een multilaterale overeenkomst op dezelfde wijze als de hierboven vermelde juridische instrumenten.

Ten aanzien van het Belgisch binnenlands recht vormen het Herziene Europees Sociaal Handvest en zijn bijlagen een gemengd verdrag, vermits zij betrekking hebben op materies die zowel onder de bevoegdheid van de staat als onder die van de deelstaten vallen.

– *Belang van deze verdragen voor Vlaanderen*

De internationalisering en de economische groei, samen met de daaraan verbonden algemene stijging van de inkomens en de garantie van burgerlijke, politieke en sociale rechten en samen met de ontwikkeling van een dynamisch sociaal beleid, worden algemeen als de belangrijkste stimulansen van vrede, humanisering en de sociale vooruitgang

erkend. Nationale en internationale fundamentele mensenrechten speelden daarbij een belangrijke rol. Er is nochtans geen "equal in dignity and rights" zonder dat de sociale rechten van de burgers even afdwingbaar zijn als de burgerlijke en politieke rechten.

Vanuit het sociaal beleid dat de Vlaamse Gemeenschap sinds de staatsvorming van 1980 heeft gevoerd zouden de sociale rechten, zoals ze samengebracht worden in het Herziene Sociale Handvest, hetzelfde statuut moeten krijgen als de rechten voorzien in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Dan pas zullen we van sociale rechten die enigszins afdwingbaar zijn kunnen spreken. Het Herziene Sociale Handvest (1996) is trouwens opgesteld om een autonoom instrument te zijn, maar voorlopig nog met dezelfde controlemechanismen als het Social Charter. Dit voorstel gaat uiteraard nog heel wat verder dan het Aanvullend Protocol, ter ondertekening aan de staten voorgelegd op 9 november 1995, dat een systeem van collectieve klachten voorziet.

Vlaanderen zal hiertoe kunnen bijdragen. Aangezien Vlaanderen een van de best uitgebouwde sociale dienstverleningssectoren heeft van de Europese verzorgingsstaten, stelt de goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest, het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest tot invoering van een systeem van collectieve klachten en het Herziene Europees Sociaal Handvest voor de Vlaamse regering geen probleem, voor wat de bevoegdheden in het sociaal beleid betreft die Vlaanderen momenteel heeft.

De Vlaamse regering heeft op 7 juli 2000 principieel beslist tot aanpassing van het Vlaams Personeelsstatuut voor wat de opzeggingstermijn of verbrekingsvergoeding voor ambtenaren die ontslagen worden betreft. Met deze aanpassing wordt uitvoering gegeven aan het Europees Sociaal Handvest.

**Artikelsgewijze toelichting
bij de internationale akten**

– *Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest*

Deel I bevat de opsomming van de rechten en beginselen waarvan het genot wordt gewaarborgd krachtens de overeenkomstige artikelen van deel II.

Deze structuur houdt rekening met het feit dat alle staten niet dezelfde opvatting hebben over de economische en sociale rechten, en in het bijzonder over hun uitoefening.

Een staat kan ervoor opteren niet rechtstreeks tussenbeide te komen.

De desbetreffende verbintenis kan ook behoren tot het actiedomein van de sociale partners (collectieve overeenkomsten) of van particulieren (bilaterale akkoorden en contracten).

De term "werknemers" in recht nr. 1 van deel I dekt eveneens de werklozen, de werkzoekenden, de personen die een beroepsopleiding volgen, en alle andere potentiële werknemers.

De rechten nr. 2 en 3 verwijzen naar het begrip onderneming zoals gedefinieerd in de bijlage.

– *Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest dat voorziet in een systeem voor collectieve klachten*

De Preambule bepaalt de belangrijkste motieven die de lidstaten van de Raad van Europa ertoe hebben aangezet om het Protocol en de beoogde doelstelling goed te keuren.

Artikel 1 bepaalt de organisaties die het recht hebben om klachten in te dienen louter en alleen krachtens het feit dat het Protocol van kracht is ten aanzien van de in het geding zijnde staat.

Deze organisaties zijn de volgende :

- a) de internationale werkgevers- en werknemersorganisaties die mogen deelnemen aan de werkzaamheden van het Overheidscomité krachtens paragraaf 2 van artikel 27 van het Handvest.
- b) de andere niet-gouvernementele internationale organisaties die beschikken over het raadgevend statuut bij de Raad van Europa, en die in geschreven zijn op de hiertoe door het Overheidscomité opgestelde lijst.
- c) de nationale vertegenwoordigingsorganisaties van werkgevers en werknemers die vallen onder de bevoegdheid van de door de klacht aansprakelijk gestelde verdragsluitende Partij.

Artikel 2 laat aan andere nationale niet-gouvernementele organisaties (NGO's) dan de werkgevers- en werknemersorganisaties toe klachten in te die-

nen, hoewel zij niet in het Handvest genoemd zijn. Zij kunnen dit recht echter slechts uitoefenen indien de Staat waartegen de klacht wordt ingediend, van tevoren een verklaring heeft opgesteld waarin zij dit recht van de NGO's herkent.

Deze verklaringen kunnen worden opgesteld voor een bepaalde tijd. Zij dienen aan het secretariaat-generaal van de Raad van Europa te worden overgemaakt.

De NGO's die het voorwerp uitmaken van deze verklaringen, moeten "representatief" zijn, vallen onder de bevoegdheid van de verklarende staat, en beschikken over een "bijzondere bekwaamheid inzake aangelegenheden die door het Handvest worden geregeld."

Artikel 3 bepaalt dat de niet-gouvernementele nationale en internationale organisaties slechts klachten kunnen indienen in domeinen waarvoor zij over een bijzondere bekwaamheid beschikken.

Artikel 4 heeft betrekking op de indiening en inhoud van de klacht en artikel 5 voorziet dat deze wordt gericht aan de secretaris-generaal die ze doorzendt naar het Comité van onafhankelijke deskundigen, na de in het geding zijnde Partij hiervan op de hoogte te hebben gebracht.

Artikel 6 voorziet de mogelijkheid dat het Comité van onafhankelijke deskundigen aan de in het geding zijnde Partijen vraagt om inlichtingen en opmerkingen te verstrekken omtrent de ontvankelijkheid van de klacht.

Artikel 7 organiseert het onderzoek ten gronde van de klacht.

Paragraaf 1 maakt een onderscheid tussen de informatie en de mogelijkheid om opmerkingen te formuleren. Alle verdragsluitende Partijen die het Handvest hebben ondertekend worden geïnformeerd omtrent de ontvankelijkheid van een klacht. Daarentegen kunnen enkel de verdragsluitende Partijen bij het Protocol opmerkingen formuleren.

Paragraaf 2 geeft aan de internationale werknemers- of werkgeversorganisaties het recht om opmerkingen te formuleren omtrent de door andere organisaties ingediende klachten.

Paragraaf 3 voorziet de mogelijkheid voor elke betrokken partij om te reageren op de commentaren van de andere partij.

Krachtens paragraaf 4, kan het Comité van onafhankelijke deskundigen hoorzittingen organiseren met de vertegenwoordigers van de in het geding zijnde staat en van de organisatie die de klacht heeft ingediend.

Artikel 8. Krachtens paragraaf 1, moet het rapport van het Comité van onafhankelijke deskundigen een juridische appreciatie van de klacht bevatten.

Paragraaf 2 heeft betrekking op de geadresseerden van het rapport en op de manier waarop het wordt gepubliceerd.

Artikel 9. De rol van het Comité van Ministers wordt gedefinieerd in artikel 9. Op basis van het rapport van het Comité van onafhankelijke deskundigen, keurt dit Comité met meerderheid van stemmen een resolutie goed. Indien de conclusies van het Comité van onafhankelijke deskundigen negatief zijn, keurt het Comité van Ministers een aanbeveling goed, die wordt medegedeeld aan de in het geding zijnde verdragsluitende partij. Deze aanbeveling wordt goedgekeurd met een meerderheid van twee derden van de stemmen.

Enkel de overeenkomstsluitende Partijen bij het Handvest mogen deelnemen aan de stemming.

Paragraaf 2 bepaalt dat wanneer het rapport van het Comité van onafhankelijke deskundigen nieuwe vragen doet rijzen, het Comité van Ministers ook het Regeringscomité bij het Handvest mogen raadplegen.

Artikel 10. Het gevolg dat aan de procedure dient te worden gegeven is als volgt : de in het geding zijnde Overeenkomstsluitende Partij moet in het volgende rapport over de naleving van het Sociaal Handvest, de maatregelen preciseren die zij heeft genomen om gevolg te geven aan de aanbeveling.

Artikel 11. Het toepassingsgebied van de procedure voor een collectieve klacht wordt uitgebreid tot het eerste aanvullend Protocol bij het Handvest, goedgekeurd door de wet van 26 september 1996.

Artikel 12. Een aanpassing wordt aangebracht aan Deel III van de Bijlage bij het Handvest.

Artikels 13 tot 16. Deze artikels bevatten de eindbepalingen inzake de voorwaarden op het gebied van ondertekening, bekrachtiging, inwerkingtreding en opzegging. Er wordt ook gepreciseerd welke kennisgevingen in verband met het Protocol dienen te gebeuren.

Het Herziene Europees Sociaal Handvest en zijn Bijlage bevatten de volgende bepalingen.

De Preambule herneemt de doelstelling van de Raad van Europa om een grotere eenheid tot stand te brengen tussen zijn leden teneinde de idealen en beginselen welke hun gemeenschappelijk erfdeel zijn, veilig te stellen en te verwezenlijken, en hun economische en sociale vooruitgang te bevorderen, in het bijzonder door de handhaving en verdere ontwikkeling van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden. Het Europees Sociaal Handvest voor ondertekening opgesteld in Turijn op 24 oktober 1961, dient ten aanzien van de inwoners van de ondertekenende staten onder meer de sociale rechten te waarborgen die zijn vastgelegd in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden (ondertekend in Rome op 4 november 1950) en in zijn aanvullende protocollen. Deze herziening van het Handvest heeft tot doel zijn inhoud aan te passen teneinde rekening te houden met de fundamentele sociale veranderingen die zijn opgetreden sinds zijn goedkeuring in 1961.

Deel I bepaalt het beleid dat door de Partijen zal worden gevolgd op nationaal en internationaal vlak om de doeltreffendheid van de in de punten 1 tot 26 opgesomde rechten en beginselen te waarborgen. Elk punt van Deel I komt overeen met het artikel dat hetzelfde nummer draagt in Deel II.

Deel II omvat de verbintenis om de volgende verbintenissen na te komen :

- Artikel 1 bevat de maatregelen die de Partijen dienen in acht te nemen om de daadwerkelijke uitoefening van het recht op arbeid te waarborgen.
- Artikel 2 bevat de verbintenis vanwege de Partijen om een reeks concrete maatregelen te nemen om de daadwerkelijke uitoefening van het recht op billijke arbeidsvoorwaarden te waarborgen.
- Artikel 3 voorziet maatregelen die de Partijen zullen nemen om het recht op veilige en hygiënische arbeidsvoorwaarden te waarborgen.
- Artikel 4 bevat diverse maatregelen die de Partijen zullen nemen om de daadwerkelijke toepassing van een billijke beloning te waarborgen.

- Artikel 5 bevat de verbintenis vanwege de Partijen om de syndicale rechten te vrijwaren, inclusief voor de leden van de strijdkrachten.
- Artikel 6 is het logisch vervolg op artikel 5, vermits het maatregelen oplegt om het daadwerkelijke recht op collectief onderhandelen te waarborgen.
- Artikel 7 bevat de door de Partijen aangegane verbintenis om daadwerkelijk de bescherming van de sociale rechten van kinderen en jongeren te waarborgen.
- Artikel 8 bevat dezelfde maatregelen, maar dan om de daadwerkelijke uitoefening te waarborgen van het recht van vrouwelijke werknemers op moederschapbescherming
- Artikel 9 verplicht de ondertekenende staten om een gratis dienstverlening te bieden die de daadwerkelijke toepassing van de beroepskeuzevoorlichting toelaat.
- Artikel 10 bevat maatregelen die de daadwerkelijke uitoefening waarborgen van het recht op vakopleiding.
- Artikel 11 bepaalt de verplichte maatregelen om de daadwerkelijke uitoefening te waarborgen van het recht op de bescherming van de gezondheid.
- Artikel 12 bevat de verplichtingen vanwege de Partijen om een daadwerkelijk recht op de sociale zekerheid te waarborgen.
- Artikel 13 bepaalt welke verbintenissen de Partijen moeten nakomen om voor eenieder, onder bepaalde voorwaarden, het recht op sociale en geneeskundige bijstand te bevorderen en te waarborgen.
- Artikel 14 voorziet de maatregelen die door de ondertekenende staten dienen te worden genomen om het recht op sociale zorg te waarborgen.
- Artikel 15 voorziet maatregelen die het recht van mindervaliden op zelfstandigheid, sociale integratie en deelname aan de samenleving dienen te waarborgen.
- Artikel 16 bevat de verbintenis vanwege de Partijen om de bescherming van het recht van het gezin op sociale, wettelijke en economische bescherming te bevorderen.
- Artikel 17 bepaalt de door de Partijen te nemen maatregelen om de bescherming van het recht van kinderen en jongeren op sociale, wettelijke en economische bescherming te waarborgen.
- Artikel 18 bepaalt de maatregelen die de Partijen moeten nemen om de daadwerkelijke uitoefening te waarborgen van het recht om een op winst gerichte bezigheid uit te oefenen op het grondgebied van andere Partijen.
- Artikel 19 bepaalt talrijke verplichtingen vanwege de verdragsluitende Partijen om het recht van migrerende werknemers en hun gezinnen op bescherming en bijstand te waarborgen.
- Artikel 20 verplicht de verdragsluitende Partijen om bepaalde specifieke maatregelen te nemen teneinde de daadwerkelijke uitoefening te waarborgen van het recht op gelijke kansen en gelijke behandeling ten aanzien van werkgelegenheid en beroepsuitoefening, zonder discriminatie naar geslacht.
- Artikel 21 bepaalt de diverse maatregelen die de Partijen dienen te nemen om de daadwerkelijke uitoefening te waarborgen van het recht van de werknemer op informatie en raadpleging binnen zijn onderneming.
- Artikel 22 bepaalt de maatregelen die de Partijen dienen te nemen om de werknemers toe te laten daadwerkelijk hun recht uit te oefenen om deel te nemen aan de vaststelling en verbetering van de werkomstandigheden en werkomgeving.
- Artikel 23 voorziet de maatregelen die de verdragsluitende staten dienen te nemen om de daadwerkelijke uitoefening te waarborgen van het recht van ouderen op sociale bescherming.
- Artikel 24 voorziet de maatregelen die de verdragsluitende Partijen dienen te nemen om de bescherming te waarborgen waarop de werknemer recht heeft ingeval van ontslag.
- Artikel 26 verplicht de verdragsluitende staten om maatregelen te nemen die aan de werknemers de daadwerkelijke uitoefening waarborgen van het recht op waardigheid bij de arbeidstaak, door hen te beschermen tegen seksuele intimidatie en alle andere laakbare of uitdrukkelijk vijandige of beledigende daden die zich herhaaldelijk voordoen ten overstaan van om het even welke werknemer op de arbeidsplaats of in verband met de arbeid.

- Artikel 27 voorziet de maatregelen die de verdragsluitende Partijen dienen te nemen om de daadwerkelijke uitoefening te waarborgen van het recht van de werknemers met gezinsverantwoordelijkheid op gelijke kansen en gelijke behandeling.
- Artikel 28 verplicht de verdragsluitende staten om, dankzij verplichte maatregelen, aan de werknemersvertegenwoordigers een speciale bescherming te bieden in de onderneming, evenals bepaalde faciliteiten om hun functie van werknemersvertegenwoordiger uit te oefenen.
- Artikel 29 voorziet de maatregelen die de verdragsluitende staten dienen te nemen om, in geval van collectief ontslag, de werknemers in staat te stellen hun recht op informatie en op overleg uit te oefenen tijdens de ontslagprocedure.
- Artikel 30 verplicht de verdragsluitende staten om maatregelen te nemen teneinde de daadwerkelijke toepassing te waarborgen van het recht op bescherming tegen armoede en sociale uitsluiting.
- Artikel 31 bevat bepaalde maatregelen die de verdragsluitende staten dienen te nemen (recht op woning, de kans om dakloos te worden voorkomen en beperken, ...) om het recht op huisvesting te waarborgen.

Deel III

Artikel A bepaalt de precieze draagwijdte van de verbintenissen van de staten voortvloeiend uit de ondertekening van dit Handvest. Dit artikel bepaalt onder meer de harde kern van deze overeenkomst die de staten die het wensen te ondertekenen onvermijdelijk dienen toe te passen (het betreft de artikelen 1,5,6,7,12,13,16,19 en 20).

Artikel B bepaalt de rechtsbanden die bestaan tussen het Herziene Europees Sociaal Handvest en het Europees Sociaal Handvest ondertekend op 18 oktober 1961 in Turijn, en het aanvullend Protocol van 5 mei 1988.

Deel IV

De artikelen C en D voorzien dat de door het Herziene Handvest gedefinieerde verbintenissen onderworpen zijn aan dezelfde controle als het oorspronkelijk Handvest, met inbegrip van het Wijzigingsprotocol van 1991 en het systeem van collectieve klachten ingesteld door het Aanvullend Pro-

ocol voor ondertekening opengesteld op 9 november 1995.

Deel V

Artikel E voorziet dat de uitoefening van de door het Handvest erkende rechten dient te worden gewaarborgd mits naleving van het principe van non-discriminatie.

Artikel F voorziet de mogelijkheid om van dit Handvest af te wijken in geval van oorlog of openbaar gevaar, doch uitsluitend binnen de grenzen van het Handvest.

Artikel G beperkt de afwijkmogelijkheden.

Artikel H bepaalt dat de bepalingen van dit Handvest geen afbreuk doen aan de nationale of internationale bepalingen die een gunstiger bescherming zouden bieden aan de beschermde personen.

Artikel I schrijft voor hoe de door de Partijen aangegane verbintenissen dienen te worden uitgevoerd.

Artikel J bevat de bepalingen die verband houden met de wijziging van dit Handvest.

Deel VI

Artikel K heeft betrekking op de procedure voor de ondertekening, bekrachtiging en inwerkingtreding van dit Handvest.

Artikel L regelt de territoriale toepassing van dit Handvest, door te bepalen dat het van toepassing is op het grondgebied van het moederland van de ondertekenende Partijen.

Artikel M bepaalt de opzeggingsvoorwaarden van dit Handvest door één van de ondertekenende Partijen.

Artikel N bepaalt dat de Bijlage bij het Handvest er een integrerend deel van uitmaakt.

Artikel O bevat de verschillende akten die de secretaris-generaal van de Raad van Europa dient over te maken aan de Lidstaten van de Raad en aan de directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau.

De Bijlage bepaalt de draagwijdte en het toepassingsgebied van het Handvest. Het is ook van toepassing op de vreemdelingen "voor zover zij onderdaan zijn van één van de andere verdragsluitende

de Partijen en rechtmatig woonachtig zijn of geregeld werkzaam zijn op het grondgebied van de betrokken Partij".

Hoewel de tekst van het Handvest een duidelijke sociale vooruitgang betekent, blijft hij niettemin gekenmerkt door een grote voorzichtigheid ten aanzien van de voorgeschreven normen, ten einde een zo groot mogelijk aantal belanghebbende staten in de gelegenheid te stellen het Handvest te bekrachtigen. Het is eveneens om te voorkomen dat een bezwaar tegen sommige van de in het Handvest zeer talrijke voorgeschreven verplichtingen, één van de staten zou beletten dit Handvest te bekrachtigen, dat de internationale oorkonde bepaalt dat de bekrachtiging van het Handvest uiteraard niet de goedkeuring van het geheel der bepalingen van Deel II insluit, doch dat het volstaat, om het Handvest te bekrachtigen, dat een staat een minimum aantal artikelen of paragrafen van Deel II erkent en zich hierdoor gebonden verklaart.

Procedureverloop

De Werkgroep "gemengde verdragen" (WGV), adviesorgaan van de interministeriële conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) heeft de drie verdragen gemengd verklaard. Dat gebeurde op 16 februari 1995 voor het Herziene Europees Sociaal Handvest, op 26 oktober 1995 voor het Aanvullend Protocol tot instelling van een systeem van collectieve klachten en op 14 mei 1996 voor het Aanvullend Protocol. De beslissing d.d. 16 februari 1995 werd bekrachtigd door de ICBB op 4 april 1995. De twee andere beslissingen werden door de ICBB via schriftelijke procedure stilzwijgend goedgekeurd. De brieven aan de leden van de ICBB zijn respectievelijk gedateerd op 21 november 1995 en 30 juli 1996. Geen enkel lid van de ICBB heeft ooit bezwaar aangetekend.

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

In zijn advies d.d. 7 maart 2002 schaarde de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) zich volledig achter de instemming met de beide aanvullende protocollen en met het herziene Europees Sociaal Handvest. De Vlaamse sociale partners zijn van oordeel dat veel van de sociale en economische rechten van het Europees Sociaal Handvest de hoeksteen vormen van het sociaal overleg en dat zij mede door de sociale partners tot stand gebracht werden. Het advies is als bijlage bij de memorie gevoegd.

Advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State werd aangevraagd op 29 april 2002 en verleend op 6 juni 2002.

De Raad stelde dat het aan het Vlaams Parlement toekwam om te oordelen of de om instemming voorgelegde internationale overeenkomsten voldoende raakvlakken vertoonden om die instemming door middel van één enkel decreet te verlenen. Dit is inderdaad formeel zo. De logische samenhang tussen de twee Protocollen enerzijds en de geconsolideerde tekstversie die voortvloeit uit het herziene Europees Sociaal Handvest is echter in die mate manifest dat een behandeling via één enkel ontwerp van decreet verantwoord is. Bovendien gaat het om de erkenning van fundamentele grondrechten die nu reeds een leidraad vormen voor het Vlaamse beleid, en waarvan het bestaan niet ter discussie staat. Tenslotte zou een aparte behandeling van deze verdragen in drie nieuwe ontwerpen van decreet de instemmingsprocedure, die reeds enkele jaren duurt, onnodig vertragen. Dit zou immers nieuwe adviesaanvragen bij de Raad van State noodzakelijk maken. Daarom gaat de Vlaamse regering niet op dit voorstel in.

Het voorstel om de Nederlandse tekst van de om instemming voorgelegde internationale overeenkomsten te laten voorafgaan door de vermelding "vertaling" werd daarentegen wel gevolgd.

Het ontwerp van decreet zelf werd niet aangepast.

Inwerkingtreding

Het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest, dat internationaal in werking is getreden op 4 september 1992, zal voor België in werking treden de dertigste dag na de datum van indiening van het bekrachtiginginstrument

Het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest, dat voorziet in een systeem van collectieve klachten, zal in werking treden de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van één maand na de datum waarop vijf lidstaten van de Raad van Europa hun wil hebben geuit om door dit Aanvullend Protocol gebonden te zijn (Artikel 14, paragraaf 1). Dit is ondertussen gebeurd. Het Protocol is op 1 juli 1998 in werking getreden tussen Cyprus, Italië, Noorwegen, Portugal en Zweden. Sindsdien hebben Finland, Frankrijk, Griekenland en Ierland zich hierbij aangesloten.

Voor de lidstaten, waaronder België, die hun goedkeuring later zouden te kennen geven, zal het Aanvullend Protocol in werking treden de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van één maand na de datum van indiening van de bekrachtigingakte.

Artikel K van Deel VI voorziet dat het Herziene Handvest en zijn Bijlage in werking zullen treden de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van één maand na de datum waarop drie lidstaten van de Raad van Europa hun wil hebben geuit om door dit Handvest gebonden te zijn overeenkomstig § 1 van artikel K.

De stand van zaken i.v.m. de ondertekening, de ratificatie en de inwerkingtreding in de lidstaten van de Raad van Europa staat in bijlage 3.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

*De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid,
Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking,*

Mieke VOGELS

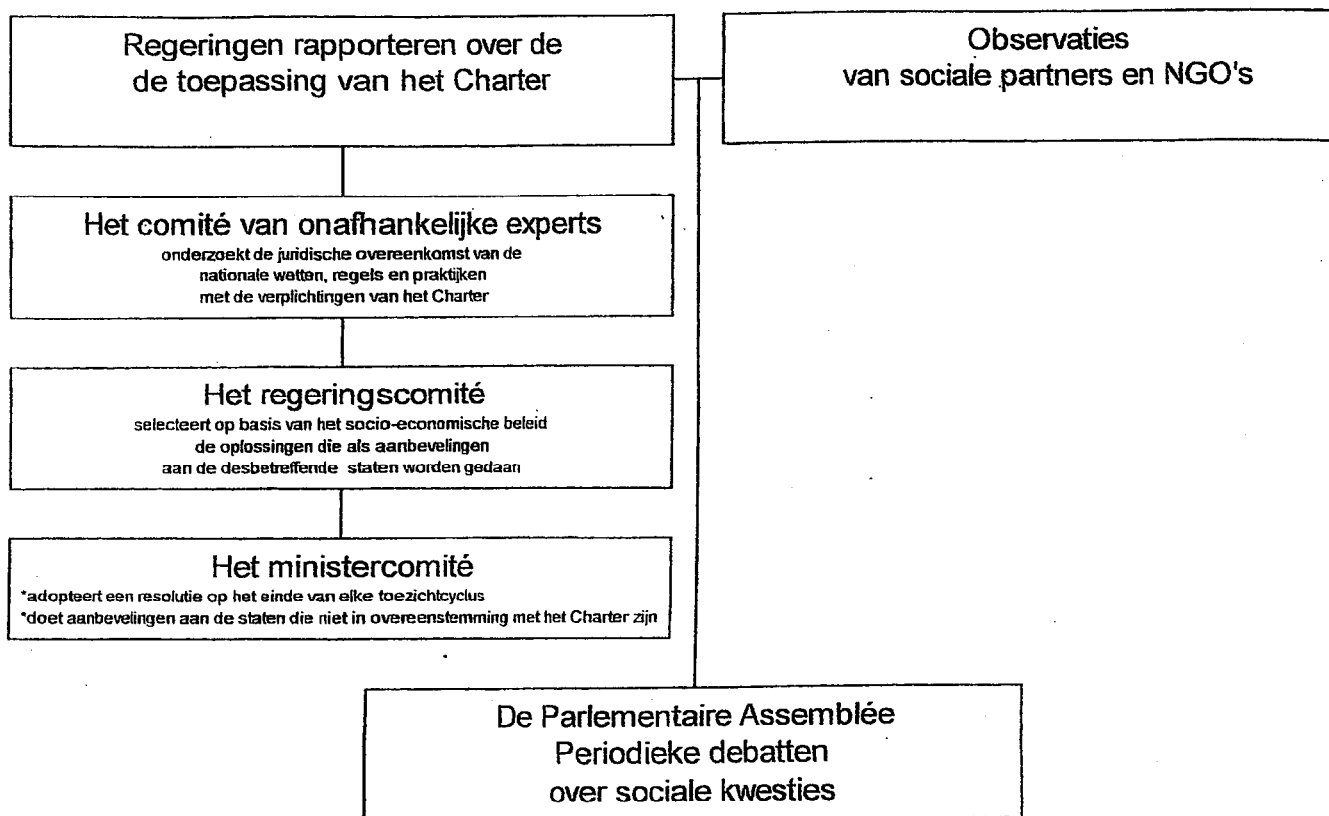
*De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands
Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,*

Jaak GABRIELS

BIJLAGEN BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING

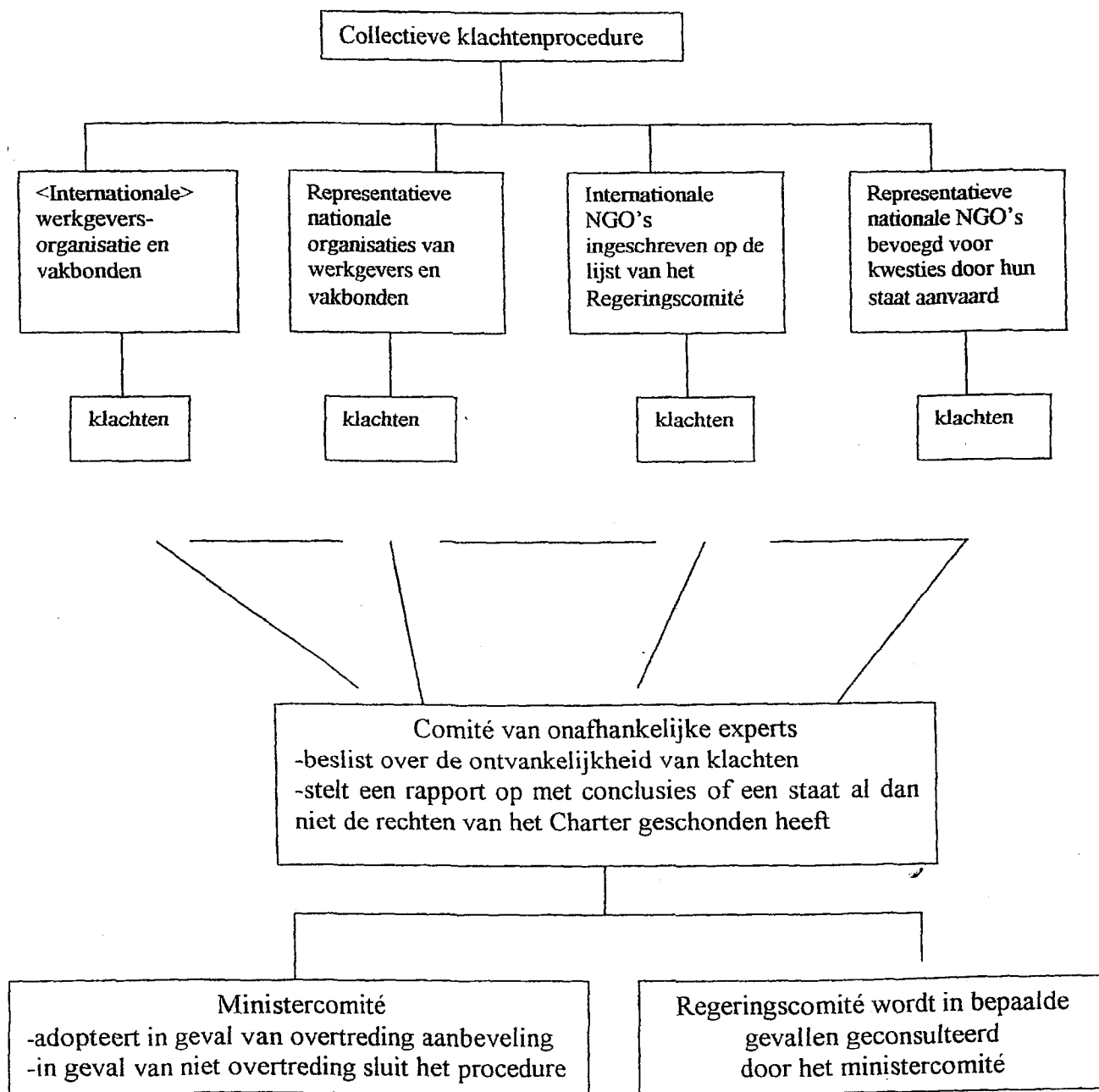
Bijlage 1

Toezichtsmechanisme

Bijlage 2

Europees Sociaal Charter

Russia																			
San Marino																			
Slovakia	27/05/92	22/06/98	21/07/98	3															
Slovenia	11/10/97			28															
Spain	05/05/88	24/01/00	23/02/00																
Sweden	05/05/88	05/05/89	04/09/92																
Switzerland																			
the former Yugoslav Republic of Macedonia	05/05/98																		
Turkey	05/05/88																		
Ukraine																			
United Kingdom																			

Total number of signatures not followed by ratifications :	12
Total number of ratifications/accessions :	10

Notes :

(3) Date of signature by the Czech and Slovak Federal Republic.

(28) Party to the European Social Charter (revised) (ETS 163) which has accepted the rights (or certain rights) guaranteed by this Protocol.

a: Accession - s: Signature without reservation as to ratification - su: Succession - r: Signature "ad referendum".

R.: Reservations - D.: Declarations - A.: Authorities - T.: Territorial Application - C.: Communication - O.: Objection.

Source: Treaty Office on <http://conventions.coe.int>

Additional Protocol to the European Social Charter Providing for a System of Collective Complaints

(Protocole additionnel à la Charte sociale européenne prévoyant un système de réclamations collectives)

ETS n° : 158

Treaty open for signature by the member States signatories to Treaty ETS 35

Status as of 19/03/02

Opening for signature :

Place : Strasbourg

Date : 09/11/95

Entry into force :

Conditions : 5 Ratifications.

Date : 01/07/98

Member States of the Council of Europe:

States	Date of signature	Date of ratification	Date of entry into force	Notes	R.	D.	A.	T.	C.	O.
Albania										
Andorra										
Armenia										
Austria	07/05/99									
Azerbaijan										
Belgium	14/05/96									
Bulgaria				27						
Croatia	08/03/99									
Cyprus	09/11/95	06/08/96	01/07/98							
Czech Republic	26/02/02									
Denmark	09/11/95									
Estonia										
Finland	09/11/95	17/07/98	01/09/98			X				
France	09/11/95	07/05/99	01/07/99							
Georgia										
Germany										
Greece	18/06/98	18/06/98	01/08/98							
Hungary										
Iceland										
Ireland	04/11/00 s	04/11/00 s	01/01/01							
Italy	09/11/95	03/11/97	01/07/98							
Latvia										
Liechtenstein										
Lithuania										
Luxembourg										
Malta										
Moldova										
Netherlands										
Norway	20/03/97 s	20/03/97 s	01/07/98							
Poland										
Portugal	09/11/95	20/03/98	01/07/98							

Romania																				
Russia																				
San Marino																				
Slovakia	18/11/99																			
Slovenia	11/10/97				27															
Spain																				
Sweden	09/11/95	29/05/98	01/07/98																	
Switzerland																				
the former Yugoslav Republic of Macedonia																				
Turkey																				
Ukraine																				
United Kingdom																				

Total number of signatures not followed by ratifications :	7
Total number of ratifications/accessions :	9

Notes :

(27) Party to the European Social Charter (revised) (ETS 163) which has accepted the procedure provided for in this Protocol (ETS 163, Article D).

a: Accession - s: Signature without reservation as to ratification - su: Succession - r: Signature "ad referendum".
R.: Reservations - D.: Declarations - A.: Authorities - T.: Territorial Application - C.: Communication - O.: Objection.

Source: Treaty Office on <http://conventions.coe.int>

European Social Charter (revised)

(Charte sociale européenne (révisée))

ETS n° : 163

Treaty open for signature by the member States.

Status as of 12/02/02

Opening for signature :

Place : Strasbourg

Date : 03/05/96

Entry into force :

Conditions : 3 Ratifications.

Date : 01/07/99

Member States of the Council of Europe:

States	Date of signature	Date of ratification	Date of entry into force	Notes	R.	D.	A.	T.	C.	O.
Albania	21/09/98									
Andorra	04/11/00					X				
Armenia	18/10/01									
Austria	07/05/99									
Azerbaijan	18/10/01									
Belgium	03/05/96									
Bulgaria	21/09/98	07/06/00	01/08/00			X				
Croatia										
Cyprus	03/05/96	27/09/00	01/11/00			X				
Czech Republic	04/11/00									
Denmark	03/05/96					X				
Estonia	04/05/98	11/09/00	01/11/00			X				
Finland	03/05/96									
France	03/05/96	07/05/99	01/07/99							
Georgia	30/06/00									
Germany										
Greece	03/05/96									
Hungary										
Iceland	04/11/98									
Ireland	04/11/00	04/11/00	01/01/01			X				
Italy	03/05/96	05/07/99	01/09/99			X				
Latvia										
Liechtenstein										
Lithuania	08/09/97	29/06/01	01/08/01			X				
Luxembourg	11/02/98									
Malta										
Moldova	03/11/98	08/11/01	01/01/02			X				
Netherlands										
Norway	07/05/01	07/05/01	01/07/01			X	X			
Poland										
Portugal	03/05/96									
Romania	14/05/97	07/05/99	01/07/99			X				

Russia	14/09/00																		
San Marino	18/10/01																		
Slovakia	18/11/99																		
Slovenia	11/10/97	07/05/99	01/07/99			X													
Spain	23/10/00																		
Sweden	03/05/96	29/05/98	01/07/99			X													
Switzerland																			
the former Yugoslav Republic of Macedonia																			
Turkey																			
Ukraine	07/05/99																		
United Kingdom	07/11/97																		

Total number of signatures not followed by ratifications :	20
Total number of ratifications/accessions :	12

Notes :

a: Accession - s: Signature without reservation as to ratification - su: Succession - r: Signature "ad referendum".
R.: Reservations - D.: Declarations - A.: Authorities - T.: Territorial Application - C.: Communication - O.: Objection.

Source: Treaty Office on <http://conventions.coe.int>

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met :

- 1° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 5 mei 1988 ;
- 2° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest tot invoering van een systeem van collectieve klachten, opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995 ;
- 3° het herziene Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 3 mei 1996

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

Het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 5 mei 1988, zullen volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

Het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest tot invoering van een systeem van collectieve klachten, opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 4

Het herziene Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 3 mei 1996, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN

ONTWERP VAN DECREET

Artikel 4

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

Het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 5 mei 1988, zullen volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

Het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest tot invoering van een systeem van collectieve klachten, opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995, zal volkomen gevolg hebben.

Het herziene Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 3 mei 1996, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 19 juli 2002.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking,

Mieke VOGELS

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS
